

КОНТРОЛЬ ОПЕРАЦІЙ НА РЕЄСТРАЦІЙНИХ РАХУНКАХ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

*Н. Г. Карпенко, кандидат економічних наук, доцент
Полтавська державна аграрна академія*

Досліджено порядок проведення контролю операцій на реєстраційних рахунках загального та спеціального фондів бюджетних установ. Контроль операцій на реєстраційних рахунках забезпечує цільове та ефективне використання бюджетних коштів та надає основні показники для звітності щодо виконання кошторису.

Контроль, завдання, касові видатки, операції на реєстраційних рахунках, реєстраційні рахунки розпорядників бюджетних коштів.

Ураховуючи вимоги сьогодення, розрахунки з працівниками, бюджетом і фондами за товари, роботи й послуги бюджетні установи України здійснюють безготівково. Для зберігання коштів і проведення безготівкових розрахунків бюджетні установи відкривають в органах Державної казначейської служби України за територіальним підпорядкуванням реєстраційні, спеціальні реєстраційні, депозитні та інші рахунки загального й спеціального фондів. Бюджетні рахунки для зарахування до спеціального фонду власних надходжень бюджетних установ відкриваються на ім'я бюджетних установ – розпорядників бюджетних коштів та їх відокремлених структурних підрозділів у розрізі кодів класифікації доходів бюджету згідно із законодавством.

Облік і контроль операцій на реєстраційних рахунках займає чільне місце в обліку установи, оскільки підтверджує цільове та ефективне використання бюджетних коштів і надає основні показники для звітності щодо виконання кошторису – надходження коштів і касові видатки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Процедура проведення контролю операцій на реєстраційних рахунках часто висвітлюється в наукових та спеціальних періодичних виданнях. Найбільше уваги питанню контролю приділяли такі вчені та практиканти: Л. В. Гуцаленко, Л. В. Дікань, Т. Г. Мельник, Є. В. Мних, С. М. Лістрова, Н. І. Сушко.

Мета дослідження – проаналізувати законодавство та його зміни, спрямовані на вдосконалення порядку відображення в обліку та контролі операцій на реєстраційних рахунках загального та спеціального фондів бюджетних установ.

Виклад основного матеріалу. Для повного обліку бюджетних коштів і контролю за їх цільовим використанням, відповідно до закону про державний бюджет України на певний бюджетний рік, в органах Держав-

ної казначейської служби відкриваються реєстраційні рахунки на кожний рік, а після закінчення бюджетного року вони поновлюються. Для відкриття реєстраційного рахунку з метою контролю руху коштів заводяться особові справи, у які вкладаються такі документи:

- заява про відкриття рахунків;
- виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб;
- копія документа, що підтверджує взяття клієнта на облік в органі державної податкової служби;
- картка із зразками підписів та відбитка печатки й перелік рахунків, якими можуть розпоряджатися зазначені в картці (тимчасовій картці) особи, у двох примірниках;
- копія повідомлення про взяття клієнта на облік у відповідному органі Пенсійного фонду України як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- копія довідки про включення розпорядника бюджетних коштів до Єдиного реєстру розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів [1];
- кошторис доходів та видатків на бюджетний рік та супутні документи;
- Статут (Положення) установи.

Важливе значення має як поточний контроль надходження, обліку й використання коштів в установах, так і наступний контроль цих операцій під час проведення ревізій контрольно-ревізійною службою і перевірок податковими органами. Поточний контроль грошового обігу й операцій на реєстраційних рахунках в установах проводиться на стадії здійснення цих операцій керівниками установ та їх підрозділів і бухгалтерською службою під час виконання ними функціональних обов'язків. Працівники обліку, відповідальні за ведення операцій на реєстраційних рахунках, повинні здійснювати повсякденний поточний контроль за повнотою, правомірністю і своєчасністю операцій, пов'язаних із надходженням коштів і їх правильним та ефективним використанням. Щоб виконати таке завдання, бюджетна установа здійснює аналітичний облік надходження коштів та проведення касових видатків. Касовими видатками вважаються всі виплати чи перерахунки, здійснені з реєстраційних рахунків як готівкою, так і шляхом безготівкових перерахувань. Облік касових видатків забезпечує користувачів інформацією про касове виконання кошторису та залишки невикористаних асигнувань на кожну конкретну дату.

Отже, контроль операцій на реєстраційних рахунках здійснюється в декілька етапів з використанням різних видів, методів та прийомів контролю, як зображено на рисунку. Одними із перших етапів є перегляд залишків коштів на рахунках установи, кошторисних призначень за кодами економічної класифікації видатків та визначення черговості платежів за їх важливістю, необхідністю для функціонування. Ця робота виконується головним бухгалтером за погодженням із керівником установи та є попереднім видом контролю.

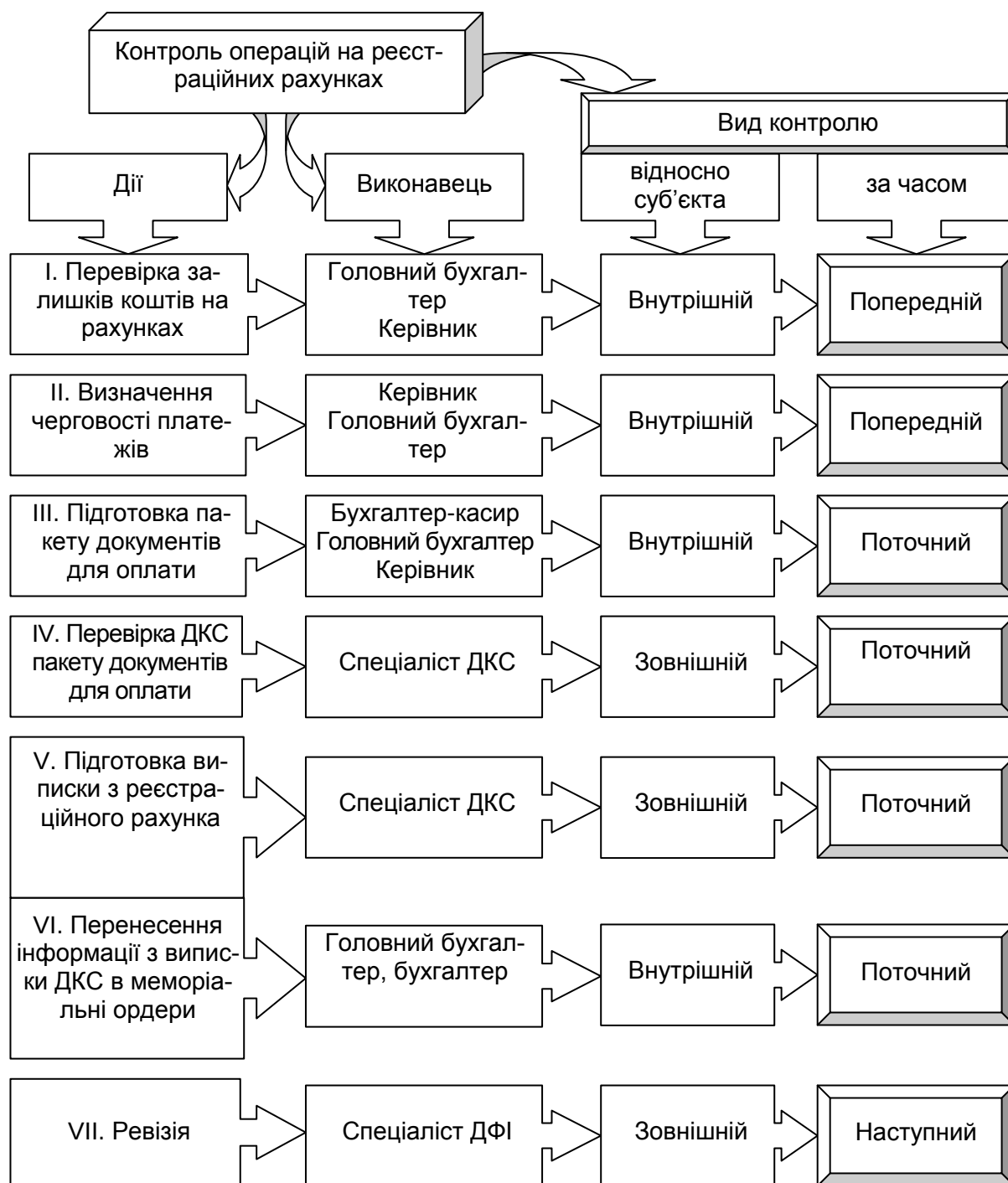

Рис. Схема контролю операцій на реєстраційних рахунках

Під час підготовки пакету документів для проведення платежів здійснюються заходи поточного контролю, що складаються з правильності визначення виду коштів, за рахунок яких буде здійснено оплату, КЕКВ, формуванню пакету документів (платіжне доручення, реєстри, накладна, акт, угода, документація за результатами торгів), перевірку реквізитів та підпис платіжних документів.

Попередній контроль органи Казначейства здійснюють на етапі реєстрації зобов'язань розпорядників бюджетних коштів, у тому числі фінан-

сових. Наступним етапом контролю операцій на реєстраційних рахунках є проведення зовнішнього поточного контролю спеціалістом Державної казначейської служби України, тобто перевірка правильності оформлення платіжних документів, наявності кошторисних призначень та вільних коштів на рахунках. За відповідності вимогам на підставі платіжних документів здійснюється відповідний платіж та готується виписка з реєстраційного рахунку про рух грошових коштів, що також є елементом зовнішнього поточного контролю здійсненого спеціалістом Казначейства.

За результатами отриманих виписок із реєстраційних рахунків та документів, що підтверджують проведення платежів та надходження коштів загального чи спеціального фонду працівником бухгалтерської служби, здійснюються записи в облікових регістрах установи синтетичного й аналітичного обліку (меморіальні ордери, картки аналітичного обліку касових видатків, книга «Журнал-головна»).

На підставі даних про рух грошових коштів на реєстраційних рахунках бюджетних установ формується також звітність про виконання кошторису доходів та видатків, де відображаються дані про надходження коштів загального та спеціального фонду й здійснені касові видатки в розрізі КЕКВ, що можна віднести до елементів внутрішнього наступного контролю. Крім того, головним бухгалтером установи під час складання річної звітності проводиться інвентаризація залишків коштів на реєстраційних рахунках, що підтверджується складеними реєстрами та довідками підписаними разом із спеціалістами Казначейства.

Спеціалістами Державної фінансової інспекції під час інспектування фінансово-господарської діяльності бюджетної установи здійснюється перевірка правильності проведення операцій на реєстраційних рахунках, відображення бухгалтерських записів, ефективного та цільового використання коштів. Перевірка правильності проведення операцій на реєстраційних рахунках здійснюється суцільним порядком за весь ревізійний період. Під час перевірки застосовуються в основному методи документального контролю – перевірка документів за суттю, змістом, формальними ознаками, арифметична, зустрічна та логічна перевірка документів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, проведення операцій на реєстраційних рахунках, відображення їх в обліку та звітності потребує постійного внутрішнього контролю за їх здійсненням із використанням різних методів документального контролю. При цьому основними завдання контролю є цільове, ефективне використання бюджетних коштів і попередження та недопущення бюджетних правопорушень.

Список літератури

1. Порядок відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України : наказ Міністерства фінансів України від 22 червня 2012 р. № 758 [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

Исследованы порядок проведения контроля операций на регист-

рационных счетах общего и специального фондов бюджетных учреждений. Контроль операций на регистрационных счетах обеспечивает целевое и эффективное использование бюджетных средств и предоставляет основные показатели для отчетности о выполнении сметы.

Контроль, задачи, кассовые расходы, операции на регистрационных счетах, счета распорядителей бюджетных средств.

Investigated procedures for monitoring operations at registration accounts for general and special funds budget institutions. Control operations on registration accounts provide targeted and effective use of budget funds and provides key indicators for reporting on budget execution.

Control, tasks, cash expenditures, operations on account of registration, registration accounts of spending units.